

Uvodnik

Poletje in morje praviloma zbudjata same pozitivne občutke, še celo vročina je v takih okoliščinah lahko dobrodošla. Ampak očitno ni vedno tako. Pred dobrim tednom je v soorganizaciji IPoP in KUD AAC Zrakogled v Kopru potekala delavnica, ki je pustila precej več slabih kot dobrih občutkov. Pri organizaciji delavnice smo si, tako kot drugod, želeli sodelovanja vseh akterjev v urejanju prostora, zato smo prvič že tri mesece pred načrtovano delavnico na občino naslovili dopis, v katerem smo odkrito in podrobno pojasnili namen organizacije delavnice in predlagali aktivno sodelovanje občine v delavnici. Konkretno smo zapisali, da bi bili še posebej veseli, »če bi bili predstavniki občine na delavnici tudi sami pripravljeni predstaviti omenjene projekte in stopiti v dialog s predstavniki civilne družbe o prihodnosti prostorskega razvoja Kopra«.

Zaradi umanjkanja odziva občine na večkratne prošnje za sodelovanje se je vsebina delavnice nazadnje zasukala v smer osnovnega informiranja o načrtovanih projektih v Kopru. Informacije o načrtovanih projektih razumemo kot temelj kakšnegakoli sodelovanja javnosti in prebivalcev pri urejanju prostora, ne gre pa seveda pozabiti, da so tovrstni projekti praviloma v celoti ali vsaj v veliki meri tudi financirani iz denarja davkoplačevalcev, predvsem prebivalcev občine. Pa tudi pri tem ni šlo brez zapletov. Kljub najavljenemu skupinskemu vpogledu v načrte v smislu dostopa do informacij javnega značaja v občinskih prostorih v času uradnih ur, so udeleženci delavnice na lastni koži doživeli kafkovsko izkušnjo odtujene države oz. v tem primeru občine. O ključnih razvojnih projektih občine neposvečeni niso mogli izvedeti takorekoč ničesar, čeprav sta prisotna občinska predstavnika trdila, da bi jih v drugačnih okoliščinah z veseljem predstavila, in čeprav nam je direktorica občinske uprave v dopisu, ki smo ga na IPoP prejeli dan po delavnici zatrdila, da občina aktivno podpira delovanje društev in drugih organizacij ter se pri tem tudi odziva na prošnje za sodelovanje pri njihovih aktivnostih. Gre nedvomno za vsaj nenavadno obnašanje občine, ki bi zahtevalo tudi podrobnejšo obravnavo tako s strani pooblaščenke za dostop do informacij javnega značaja kot tudi nekaterih drugih državnih institucij.

Ob taki izkušnji se zdi novica o prenovljenih spletnih portalih Trajekt in IPoP skoraj nepomembna, pa vendar smo nanju vsaj nekoliko ponosni. Vabimo vas, da si jih ogledate na naslovih <http://trajekt.org/> in <http://ipop.si/>, si ustvarite svoje mnenje o njiju ter ga tudi zapišete med ostalimi komentarji.

Komentarji

Ministrstvo odobrilo gradnjo na ljubljanskem Rožniku

Maja Simoneti

Mediji poročajo, da je od 17. maja 2010 z odločbo Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje, dovoljena gradnja dveh vil s 6 stanovanji na Drenikovem vrhu v samem osrčju krajinskega parka Tivoli-Rožnik-Šišenski hrib (TRŠ). Dovoz do objektov je dovoljen po obstoječih sprehajalnih poteh. Danes je moteč že promet do gostilne na vrhu Rožnika. Zavod za varstvo kulturne

dediščine, ki se načrtovani gradnji dosledno upira in vztraja pri varovanju območje parka pred novogradnjami, opozarja, da je ta odločba v nasprotju s cilji varovanja, ki so vodili k zavarovanju območja pred desetletji in se od takrat niso v ničemer spremenili. Nasprotno, glede na število obiskovalcev in razvoj mesta je pomen območja za meščane in mesto od takrat postal samo še večji.

Celoten komentar si preberite na <http://ipop.si/2010/07/07/ministrstvo-odobrilo-gradnjo-na-ljubljanskem-rozniku/>.

Projektna dokumentacija je birokratska ovira?

Maja Simoneti

Na seji razvojnega sveta za Belo krajino in Kočevsko, ki ga vodi minister za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Henrik Gjerkeš, so v prisotnosti predsednika vlade Boruta Pahorja maja med drugim razpravljali tudi o Tretji razvojni osi. Minister je zbranim povedal, da bo novi zakon o umeščanju linijskih objektov v prostor pospešil umeščanje tretje osi in bodo zato potrebovali le leto in pol namesto treh let, da pa bodo nekatere birokratske ovire še ostale, na primer priprava projektne dokumentacije (Vanja Brkič, Dnevnik, 10.05.2010). Glede na to, kako se je država lotila skrajševanja časa za umeščanje posegov v prostor nas lahko ministrova izjava ob prisotnosti predsednika Vlade RS resno skrbi.

Celoten komentar si preberite na <http://ipop.si/2010/06/27/projektna-dokumentacija-je-birokratska-ovira/>.

Sporočila mreže

Predlogi ZAPS za spremembe in dopolnitve zakonodaje

Komisija za zakonodajo ZAPS je pripravila sklop predlogov sprememb in dopolnitev zakonodaje s področja graditve objektov in prostorskega načrtovanja, ki bodo predstavljali osnovo za zakonodajne pobude za MOP, ter za razpravo v strokovni javnosti. Več na <http://zaps.si>.

Kulturna dediščina in prostor

V soboto, 3. julija 2010, je v Prešernovi dvorani SAZU v Ljubljani potekal sobotni "brainstorming" za izhod iz krize. Ena od okroglih miz je bila posvečena razvoju Krasa ter njegovi naravni in kulturni dediščini. Na njej so sodelovali Mladen Berginc (MOP), doc. dr. Ljubo Lah, dr. Darko Likar (Fakulteta za arhitekturo UL), dr. Jasna Fakin Bajec (ZRC SAZU), Robert Rogič (CIK) in prof. dr. Oto Luthar (ZRC SAZU). Več na <http://www.civilnainiciativakras.com>.

Tiskovna konferenca ob predstavitvi prenovljenih spletnih portalov Trajekt in IPoP

V sredo, 7. julija 2010 ob 11h je bila v prostorih Kavarnе Kralj v pritličju Kina Šiška na Trgu Prekomorskih brigad 3 v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri sta bila predstavljena prenovljena spletna portala www.trajekt.si in www.ipop.si, ki predstavljata ključni vir novic o arhitekturi, prostorski kulturi in urejanju prostora pri nas. Več na ipop.si.

Razvoj Kopra po meri lokalne skupnosti?

Inštitut za politike prostora je 7. julija v Kopru organiziral delavnico z namenom ugotoviti, v kolikšni meri razvojni projekti mesta upoštevajo želje in realne potrebe prebivalcev, saj mestna politika in uprava ne negujeta dialoga s civilno družbo. Delavnica je potekala v obliki okrogle mize in vaje iz »praktične demokracije«, soorganizirala sta jo Inštitut za politike prostora in KUD AAC Zrakogled. Več na ipop.si.

Mreža javnih učnih vrtov – Za višjo kvaliteto urbanega kmetijstva

Vrt je oblika parka, ki ga aktivno oblikujejo vsi uporabniki. Na delavnici so bila oblikovana strateška izhodišča, ki naj usmerjajo kreativna in praktična prizadevanja. Posebno pozornost je bila namenjena pomenu lokalnega prebivalstva in potrebnim korakom za njihovo ozaveščanje in motivacijo. Namen delavnice v soorganizaciji Inštituta za politike prostora in društva Mule je bil podpreti aktivnosti v okviru pobude društva Mule za Mrežo javnih učnih vrtov. Mreženje bo omogočalo višjo kvaliteto javnih vrtov oz. urbanega kmetijstva pri nas. Več na ipop.si.

Delavnica Ustvarjalne skupnosti

Delavnico, ki je potekala v obliki okrogle mize, je organiziral Inštitut za politike prostora v partnerstvu z Akademijo za vizualne umetnosti A.V.A. in v sodelovanju s skupino Maja Farol. Gostje okrogle mize so bili doc. dr. Jože Vogrinc (Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta), prof. Borut Vogeljik (Univerza v Ljubljani, Akademija za likovno umetnost), mag. Bojan Radej (makroekonomist, Slovensko društvo evalvatorjev), mag. Sandra Hlebš (British Council) in Aidan Cerar (sociolog, Inštitut za politike prostora). Namen delavnice je bil ustvariti skupno razumevanje koncepta ustvarjalnih skupnosti in preko okrogle mize zbrati različne strokovne poglede na projekt in možnosti za njegovo izvedbo. Več na ipop.si.

Predstavitev predlogov za ureditev Celovške ceste županu Zoranu Jankoviću

V ponedeljek, 5. julija 2010, smo predstavniki Inštituta za politike prostora skupaj s predsednikom Društva za urbano okolje – Odbora za lepšo Staro Šiško ter predstavnico skupine PazlPark predstavili Mestni občini Ljubljana predloge za ureditev Celovške ceste, do katerih smo prišli v sodelovanju med prostorskimi načrtovalci in lokalnimi akterji v Spodnji Šiški. Predlogi predstavljajo razmeroma hitro uresničljivo možnost izboljšanja prometnih razmer na Celovški cesti na način spodbujanja javnega potniškega prometa, kolesarjenja in pešačenja, ter hkrati izboljšanja kakovosti življenjskega prostora za prebivalce Šiške. Več na ipop.si.

Tiskovna konferenca projekta "Odgovorno do prostora!"

Na tiskovni konferenci projekta "Odgovorno do prostora!" 15. junija 2010 je bil odziv stroke na predlog zakona o umeščanju državne infrastrukture v prostor povezan z zaključki okrogle mize o stanovanjski politiki in s stališči Strokovnega sveta ZAPS ter Društva krajinskih arhitektov o razvoju golfa v Lipici. Opozorila predstavnikov z urejanjem prostora povezanih strok na to, da v Sloveniji ne upoštevamo ustrezno prostorskih razsežnosti razvoja države ter zato sprejemamo nerealne razvojne strategije, so bila povezana z aktualnimi vprašanji razvoja podeželja in krajine. Več na ipop.si.

Junijske novice programa URBACT

V junijskih novicah programa URBACT najdete tudi intervju z evropskim komisarjem za regionalno politiko, avstrijecem Johannesom Hahnom, ki v URBACT-ovi reportaži podaja svoje mnenje o prednostih in slabostih mest, inovacijah, varčevanju z energijo, kulturnih identitetah ... Več na <http://trajekt.org/kategorija/urbact/>

Na spletni strani URBACT prvič o dogajanjih v Sloveniji

Na spletni strani programa URBACT je objavljeno prvo polletno poročilo nacionalne točke obveščanja o aktualnih urbanih dogajanjih v Sloveniji v angleščini. Več na <http://urbact.eu/>.

Iz medijev

Kdo plača brezplačno parkiranje?

Marko Peterlin v zadnji številki Mladine ponazori, kako plačujemo brezplačno parkiranje, zakaj je predpisovanje minimalnega števila potrebnih parkirnih mest v prostorskih aktih posredna subvencija osebnemu avtomobilskemu prometu nasproti drugim oblikam prometa, in kakšni so možni ukrepi za bolj učinkovito uporabo parkirišč, kakršna je tudi npr. storitev "carsharing". Več na www.mladina.si.

Prometne navade kot politična opredelitev

Janez Bertonec v svojem članku, objavljenem na spletnem portalu Trajekt, kritično obravnava prometne navade javnosti. Po njegovem mnenju je za kakršnekoli spremembe v prometnem obnašanju potrebno angažiranje in podpora tistim skupinam, ki predstavljajo primere dobre prakse, tistemu delu stroke, ki jim novogradnje cest niso edini aksiom prometnega urejanja in tistim odločevalcem na mestni ravni, ki si želijo in upajo politično zavzeti se za spremembe. Več na www.trajekt.org.

Stran od razsvetljenega absolutizma

Marko Peterlin v prispevku odgovarja na članek "Prometne navade kot politična opredelitev" Janeza Bertoneca, še posebej na teze o vključevanju javnosti. O sodelovanju javnosti po njegovem mnenju zelo dobro govori izjava enega od ustanoviteljev in glavnega promotorja Wikipedije, Jimmyja Walesa. Večkrat so ga vprašali zakaj pri Wikipediji bolj ne omejijo dostopa do (so)ustvarjanja njenih vsebin, ker ljudje v spletno enciklopedijo vnašajo cel kup neumnosti, prihaja pa tudi do mnogih zlorab. Njegov odgovor je bil približno takšen: V restavracijah ljudje uporabljajo nože, tudi take, s katerimi je možno raniti druge. Če bi torej želeli preprečiti nesreče in zlorabe, bi morali ljudi vsaj za čas obeda zapreti v kletke, s čimer bi močno zmanjšali možnost zlorab. Seveda pa je jasno, da bi s tem odvzeli ves smisel in užitek prehranjevanja v restavracijah, saj bi s tem preprečili bogastvo socialnih stikov. Več na www.trajekt.org.

Vsak prostor je v sebi že politični prostor

"Prostor ni naravna danost, ki bi jo določale objektivne zakonitosti, ampak je družbeno proizveden. Vsak prostor je v sebi že politični prostor, določa odnose, kako razumemo sebe in kako vrednotimo; hkrati pa je prostor kontingenten, odprt za naključja in spremembe. Po Michelu Foucaultu lahko rečemo, da nas prostor konstituira, a tudi mi se skozi prostor konstituiramo. Znotraj prostora lahko z zavestno intervencijo tvorimo drugačne družbene vsebine in odnose." v intervjuju v Dnevniku med drugim pove dr. Andrej Kurnik, eden od pobudnikov in aktivist Socialnega centra Rog. Več na www.dnevnk.si.

Kobilarna Lipica odpira vrata stroki

Vlada je danes za novo predsednico sveta Kobilarne Lipica imenovala ugledno krajinsko arhitektko Majo Simoneti, državna kobilarna pa bo v kratkem vendarle zaposlila tudi strokovnega vodjo. To bo Janez Rus, vodilni strokovnjak za konjerejo pri nas, ki je edini med štirimi kandidati, prijavljenimi na spomladanski javni razpis, izpolnjeval pogoje za to delovno mesto, a ga je direktor lipiške kobilarne Tomi Rumpf sprva zavrnil, rekoč, da ga s svojim nastopom ni prepričal. Več na www.dnevnk.si.

Napovednik

Arhitekturni natečaji 1998 – 2010

V torek, 15. junija 2010 je bila v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje na gradu Fužine v Ljubljani otvoritev pregledne razstave javnih natečajev Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije. Na razstavi bo predstavljenih 109 najvišje uvrščenih projektov na natečajih od leta 1998 do 2010. Bolj podrobno bodo predstavljeni najvišje uvrščeni projekti med leti 2005 in 2010. Razstava bo odprta do 31. avgusta 2010.

Arhitekturni natečaj EPK reka Drava 2012

Razstava arhitekturnega natečaja, ki je bil zaradi izjemnega odziva svetovnih arhitektov letos eden glavnih arhitekturnih dogodkov v Sloveniji, bo na ogled od 3. junija do 29. avgusta 2010. Na njej si lahko ogledate projekte, ki jih bodo prihodnje leto v Mariboru pričeli graditi za namene prestolovanja evropski kulturi leta 2012.

Prispevaj! Predelaj! Prihrani!

Skupina krajinskih arhitektk in urbanistk Paz!Park z Maticom Severjem iz podjetja Trajnice Carniola se je lotila organizacije in izvedbe projekta Paz!lonček. Ta se bo odvijal dve zaporedni soboti v juliju (10. in 17. julija) na vrtu pred Art centrom Pionirskega doma na Komenskega 9 v Ljubljani. To je prvi Paz!parkov projekt v sklopu koncepta 3P: PR!SPEVAJ, PREDELAJ, PR!HRANI. Vizija Paz!parkove interpretacije 3P je krepitev kvalitete življenja v soseskah preko lokalnih centrov izmenjave izkušenj, znanja in dobrin.

Kontejnrska arhitektura – Okolju prijazna alternativa

Jure Kotnik je v produkciji Zavoda Trajekt in Muzeja za arhitekturo in oblikovanje pripravil prvo razstavo kontejnerske arhitekture. Razstava v Muzeju za arhitekturo in oblikovanje na gradu Fužine bo na ogled do 31. julija, potem pa bo potovala po svetu.

Razstava »Krajine – projekti in realizacije« v okviru otvoritve vile Mayer in dela vrta v Soštanju

V Soštanju je bila 23. junija otvoritev prenovljene vile Mayer in dela vrta. V delu vile je tudi večnamenski razstavni prostor v katerem bo od otvoritve do 10. septembra 2010 razstava Društva krajinskih arhitektov Slovenije »Krajine – projekti in realizacije«, ki je bila v mesecu krajinske arhitekture že razstavljena v Ljubljani.

V Trstu vabi "Trg arhitekture"

V obnovljeni stari ribarnici v Trstu »Salone degli Incanti – ex Pescheria di Trieste« bo od 24. julija do 7. avgusta od 16h do 24h prireditev »Piazza dell'Architettura«. Organizira jo zbornica tržaške pokrajine »Ordine degli Architetti, Pianificatori, Paesaggisti e Conservatori«. Ob tem dogodku se bo stara ribarnica spremenila v velik, pokrit trg odprt proti mestu.

Javne objave

Mestna občina Nova Gorica Javno naznanilo o javni razgrnitvi in javni obravnavi dopolnjenega osnutka občinskega prostorskega načrta (OPN) in okoljskega poročila (OP)

Dopoljnjeni osnutek bo javno razgrnjen od ponedeljka 5. julija do petka 13. avgusta 2010 v avli Mestne hiše, Trg E. Kardelja 1, Nova Gorica. Gradivo dopolnjenega osnutka OPN in OP bo razgrnjeno tudi na krajevnih skupnostih. O kraju in trajanju javne razgrnitve bodo javnost obvestile krajevne skupnosti. Javna obravnava bo v veliki dvorani Mestne hiše v Novi Gorici, Trg E. Kardelja 1, v sredo 4. avgusta 2010 ob 17. uri. O času in kraju dodatnih javnih obravnav na krajevnih skupnostih bodo javnost obvestile krajevne skupnosti.

Mestna občina Nova Gorica Javno naznanilo o javni razgrnitvi in javni obravnavi osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta Center za ravnanje z odpadki Nova Gorica

Osnutek bo javno razgrnjen v prvem nadstropju Mestne hiše Nova Gorica, Trg Edvarda Kardelja 1, od ponedeljka 12. julija 2010 do petka 13. avgusta 2010. Javna obravnava bo potekala 11. avgusta ob 16. uri v zeleni dvorani v prvem nadstropju Mestne hiše in ob 19. uri v prostorih KS Rožna Dolina.

Mestna občina Novo mesto Javna razgrnitev in javna obravnava dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta Grad Grm

Dopoljnjeni osnutek bo javno razgrnjen od 1. julija do 20. avgusta 2010 v prostorih Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto (1. nadstropje). Javna obravnava bo potekala 7. julija 2010 ob 16. uri v sejni dvorani MONM, Seidlova cesta 1 (II. nadstropje).

Mestna občina Novo mesto Javna razgrnitev in javna obravnava dopolnjenega osnutka sprememb in dopolnitev Lokacijskega načrta za rekonstrukcijo Ljubljanske ceste v NM – regionalne ceste R3-651

Dopolnjeni osnutek bo javno razgrnjen od 1. julija do 20. avgusta 2010 v prostorih Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto (1. nadstropje). Javna obravnava bo potekala 14. julija 2010 ob 16. uri v mali dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine.

Mestna občina Novo mesto Ponovna javna razgrnitev in javna obravnava dopolnjenega osnutka Sprememb in dopolnitev Lokacijskega načrta Revoz

Dopolnjeni osnutek bo javno razgrnjen od 1. julija do 20. avgusta 2010 v prostorih Mestne občine Novo mesto, Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto (1. nadstropje). Javna obravnava bo potekala 21. julija 2010 ob 16. uri v sejni dvorani MONM, Glavni trg 7 (Rotovž, I. nadstropje).

Novice Mreže za prostor izdaja Inštitut za politike prostora, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana, telefon 0590 63 683, www.ipop.si. Urednik št. 9: Marko Peterlin (IPoP). Prispevki: Maja Simoneti (IPoP), Vita Žlender (IPoP), Marko Peterlin (IPoP).

Projekt »Mreža za prostor« delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov, razvojne prioritete Institucionalna in administrativna usposobljenost, prednostne usmeritve Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga.

Če ne želite prejemati novic, prosimo da to sporočite na elektronski naslov mreza@ipop.si.